

Transparentnost Srbija

pregled aktivnosti za period

24. februar - 2. mart 2018. godine

Bilten broj 9/2018

Sadržaj:

Aktivnosti	2
Pod lupom.....	4
Gradski izbori - finansiranje kampanje.....	4
Kršenje propisa u kampanji.....	5
Analize.....	8
Lista Aleksandar Vučić dominira na naslovnim stranicama	8
Saopštenja.....	10
Nelogična zakonska rešenja i njihova pogrešna primena– finansiranje kampanje za gradske izbore	10
Konferencije	12
Beogradski izbori - pogled iz ugla civilnog društva	12
Antikorupcijsko savetovalište ALAC.....	14
Status ugašenog preduzeća	14
Mini hidroelektrane	14
Mediji	15
Zahtevi Vodovoda iz Surdulice Povereniku za informacije od javnog značaja	15
Menadžerima 30.000, portirima 3.000 evra	18
Davljenje opozicije u funkcionerskoj kampanji.....	20

Aktivnosti

Na zajedničkoj konferenciji sa organizacijama CESID i Birodi, predstavili smo rezultate dosadašnjeg monitoringa izborne kampanje - glavne odlike i statistiku funkcionerske kampanje. Detaljnije o ovome u Biltenu, u rubrici Konferencije. Prethodno smo predstavili i rezultate monitoringa naslovnih stranica dnevne štampe. Podatke o tome koliko su prostora i u kom kontekstu (negativnom, neutralnom, pozitivnom) doibile liste pogledajte u Biltenu u rubrici Istraživanja. Saopštenjem smo se oglasili u vezi sa finansiranjem kampanje za lokalne izbore.

Od Agencije za borbu protiv korupcije dobili smo jedan od dva tražena zapisnika iz procedure izbora novog direktora. Reč je o zapisniku sa sednice Konkursne komisije, koji smo postavili [na naš satj](#). Očekujemo i zapisnik sa sednice Odbora.

Stiglo nam je i rešenje po našem zahtevu Upravnom судu da postupi zbog odbijanja Vlade Srbije da, po ranijoj presudi tog suda, reši naš zahtev za pristup informacijama. Od Vlade smo tražili kopije dokumenata u vezi sa koncesijom za Aerodrom "Nilko Tesla", a Vlada je taj zahtev ignorisala. Pošto je Vlada u međuvremenu odgovorila na zahtev za pristup informacijama, proglašivši sva dokumenta tajnom, zahtev za postupanje suda je postao bespredmetan, pa je odbijen. Sada spremamo tužbu protiv Vlade u vezi sa istom stvari, ali po drugom pravnom osnovu - zbog neosnovanog proglašavanja svih dokumenata u vezi sa koncesijom tajnim..

Povodom početka primene Zakona o organizaciji i nadležnosti državnih organa u borbi protiv organizovanog kriminala, korupcije i terorizma, medije je interesovao i stav naše organizacije. Zlata Đorđević učestovala je u emisiji "Dan uživo" N1 u temi dana posvećenoj početku rada četiri nova posebna odeljenja pri tužilaštvo i sudovima. Ona je istakla da su bitne tri ključne stvari kod primene ovog zakona. "Ključno je znanje - da se sprovode obuke tužilaca, sudija, zatim resursi - da imaju svu moguću tehniku i ovlašćenja i prostor za rad, da nema pritisaka, da niko ne može da utiče da se neka istraga obustavi. Zakon je potreban i dobar, ali je mnogo bitnije kakva će biti njegova primena", navela je Đorđević. Na istu temu, izjavu za Al Džaziru Balkan dao je Zlatko Minić. Gostovanje i izjavu možete pogledati [na našem Youtube kanalu](#).

Poslednja dva dana februara, predstavnici Transparency International i partnerskih organizacija iz zemalja zapadnog Balkana i Turske okupili su se u Skoplju, kako bi raspravljali o fenomenu „zarobljene države“ i razmotrili pravce i metodologiju istraživanja koje će ogranci TI sprovoditi u budućnosti. Na sastanku je bilo reči i o mnogim drugim pitanjima, a pre svega o najnovijoj strategiji proširenja EU, značaju koji je dat borbi protiv korupcije u tom dokumentu i šansama da se on iskoristi kao podrška za javno zagovaranje. Pored toga, razmatrali smo i način praćenja preporuka koje smo dali u okviru istraživanja o Sistemu društvenog integriteta. Ove studije su izrađene u okviru zajedničkog projekta u celom regionu tokom 2014. i 2015. godine.

Naše Antikorupcijsko savetovalište (ALAC) imalo je 27 novih slučajeva tokom prošle nedelje - 14 na osnovu telefonskih poziva na besplatni broj 0800 081 081, i 13 na osnovu informacija dobijenih na mejlove ts@transparentnost.org.rs i savetovaliste@transparentnost.org.rs, poštom ili na osnovu informacija pronađenih u pres klipingu. U biltenu predstavljamo dva slučaja iz prakse Savetovališta.

Na Fejsbuku smo u protekloj sedmici objavili 11 komentara, linkova i drugih informacija u vezi sa antikorupcijskim temama, a na našem sajtu 14 tekstova, saopštenja, izveštaja i drugih dokumenata. Među njima je i [pregled naših aktivnosti](#) u 2017. godini, na engleskom jeziku. U medijima su u prošloj nedelji objavljene 134 vesti ili priloga o aktivnostima naše organizacije, odnosno vesti u kojoj je citiran stav predstavnika TS.

Prenosimo izbor tekstova koje smo objavili u prethodnoj sedmici:

Pod lupom

Gradski izbori - finansiranje kampanje

28. februar 2018.

U vezi sa beogradskim izborima su otvorena mnoga pitanja, uključujući i ona koja zadiru u same osnove slobodnog izjašnjavanja građana, poput prikupljanja informacija o „sigurnim glasovima“. Njihov politički značaj mnogostruko nadmašuje pitanje ko će imati priliku da organizuje čišćenje snega, otvara FEST, određuje parking zone ili bira čime će se popločati pešačke staze. Možda je to uticalo da se o finansiranju kampanje ovoga puta govori znatno manje nego tokom ranijih izbornih procesa. Određenu medijsku pažnju su dobili jedino napisi o ceni kampanje Dragana Đilasa, sa očigledno preteranom procenom njene vrednosti (10 miliona evra). O kolikom preterivanju je reč svedoči i činjenica da su pre samo godinu dana troškovi kampanje za sve predsedničke kandidate iznosili jedva nešto više od te sume (oko 1,3 milijarde dinara).

Podaci o prihodima i troškovima kampanje još dugo neće biti poznati. Naime, rok koji učesnici na izborima imaju za dostavljanje finansijskih izveštaja Agenciji za borbu protiv korupcije je 30 dana od završetka izbora. Pre toga imaju obavezu da objave (na svom sajtu) samo priloge čija vrednost prevazilazi prosečnu platu u Srbiji. U vezi sa tim valja primetiti da je i za neke viđenije kandidate i liste teško ili nemoguće pronaći zvaničan sajt sa ovakvim podacima.

Za tajnovitost u vezi sa visinom, strukturom i izvorima prihoda i rashoda nema dobrog opravdanja.

HOME | TEKSTOVI | EMISIJE | PREVODI | TEME | KNJICE | ENGLISH

Nemanja Nenadić / 28/02/2018 |

Gradski izbori – finansiranje kampanje

Foto: Predrag Trokić

Tekstovi

- Izborni zastoj 01/02/2018
- Redovni izbori 01/02/2018
- Piramidalna Šema 01/02/2018
- Nelegitim populizam 01/02/2018
- Državni zločin i državno čutanje 26/02/2018
- Šta smo radili četvrtog marta 26/02/2018

Dodatak

Prevodi

- Pobeda militarizma 27/02/2018
- Rat bez kraja 24/02/2018
- „Crni panter“ i obrisice „Afrike“ 24/02/2018

Naime, sav novac za kampanju se mora prikupiti na poseban račun i svi troškovi se moraju plaćati sa posebnog računa. Svi podaci o prikupljenim i utrošenim sredstvima postaju javni nakon predaje izveštaja. Ako je već tako, nema dobrog razloga da oni ne budu javni i onda kada je potencijalnim biračima to najvažnije: za vreme kampanje. U tom pravcu su isle i preporuke slovenačkog eksperta J. Toplaka iz 2016, koje je Srbija, o trošku EU, dobila kako bi svoj zakon uskladila sa EU standardima. Ne samo da ove preporuke nisu pretočene u zakonske odredbe, već to nije uopšte bilo ni razmatrano, i pored toga što je pridruživanje EU navodno prioritet Srbije.

U međuvremenu je, pre dva meseca, istekao još jedan rok iz akcionih planova (za poglavlje 23 pregovora Srbije i EU) da se unapredi Zakon o finansiranju političkih aktivnosti. Prethodni rok (iz nacionalnog akcionog plana za sprovođenje antikorupcijske strategije) istekao je krajem 2014. Kampanja za gradske izbore će sigurno biti jeftinija od predsedničke kampanje 2017. i one za parlamentarne izbore 2016.

Ne samo zbog manjih troškova za putujuće karavane mitingaša, već pre svega zbog toga što je najskuplji deo kampanje – TV oglašavanje – počeo relativno kasno. S druge strane, i pored toga postoji mogućnost da trošak ove kampanje premaši vrednosti prethodnih gradskih izbora. Pre četiri godine je za kampanju na vanrednim izborima u Beogradu bilo prijavljeno 142 miliona troškova (oko 1,2 miliona evra), a 2012. 217,8 miliona dinara. Međutim, u oba slučaja praktično isti učesnici uporedo su vodili kampanju i na republičkom i na gradskom nivou i to istim sredstvima (spotovi, bilbordi, mitinzi...). Pošto je trebalo opravdati dobijena budžetska sredstva, koja su bila naročito velika 2012 (istovremeno održavanje predsedničkih izbora), glavni takmaci su imali motiv da što veći deo troškova prikažu u izveštajima za republičke izbore, a u onim za gradske tek koliko moraju.

Na prošlim primerima se vidi da su zakonska rešenja o dodeli budžetskih sredstava najvažniji faktor koji utiče na visinu troškova kampanje, posebno onih koji će biti prijavljeni u zvaničnim izveštajima. Kampanja za gradske izbore 2018. je još jedan dokaz da finansiranje izbornih kampanja nije uređeno na logičan i primeren način.

Ceo tekst Nemanje Nenadić dostupan je na [sajtu Peščanika](#).

Kršenje propisa u kampanji

25. februar 2018.

Transparentnost Srbija zatražila je od Agencije za borbu protiv korupcije podatke o postupanju u nekoliko slučajeva kršenja zakona tokom izborne kampanje.

Reč je o prekršajima koje je uočila TS tokom praćenja kampanje ili na koje su ukazali građani

МИХАЈЛОВИЋЕВА МЕШТАНИМА СКЕЛЕ: НИСМО ТУ ДА ДАЈЕМО ЛАЖНА ОБЕЋАЊА, ВЕЋ ДА ЗАЈЕДНО СА ВАМА РЕШАВАМО ПРОБЛЕМЕ

05.02.2018 - 13:11

Потпредседница Владе и министарка грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, проф. др Зорана Михајловић, посетила је данас месну заједницу Скела у општини Обреновац где је са мештанима разговарала о пројектима важним за ово село и проблемима које треба решити зарад бољег живота њених становника.

Потпредседница Владе смо подсетила је мештанима Скеле да је недавно завршена сигнализација у близини школе, али и да је у плану изградња фискултурне сале како би деца из Скеle била безбеднија и имала једнаке услове за одрастање као њихови пријатељи у Обреновцу и Београду.

"Знам да сте сви добри домаћини који сваког дана вредно радите. И све што смо до сада урадили, радили смо заједно и одговорно. Ми не дајемо лажна обећања. То нећете чути ни од председника Србије, ни од мене, нити од Српске наредне стране", рекла је Михајловићева.

У разговору са мештанима Скеле било је речи о завршетку изградње сеоске цркве, у чему је јавна предузећа Коридор Србије, путеви Србије и Грађевинска дирекција Србије помоћи, донирајући грађевински материјал, као и другим пројектима везаним за живот мештана Скеле - изградњи аутобуског стајалишта на главном путу, изградњи недостајућих тротоара, реконструкцији моста преко канала Милоја-Бељаница, као и изградњи фискултурне сале у селу.

Потпредседница Владе претходно је обишла радове на изградњи пута Обреновац-Шабац, деонице од Скеle до Ушћа, дугу 4,5 километара.

Antikorupcijskom savetovalištu naše organizacije. Od Agencije smo tražili informacije da li је у tim slučajevima pokrenula postupke, započela prikupljanje podataka ili preduzela neka druge mere.

Jedan od slučajeva je sumnja da su Ministarstvo saobraćaja, građevinarstva i infrastrukture i ministarka Zorana Mihajlović prekršili pravila o zabrani korišćenja javnih resursa za političku promociju iz Zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije.

Reč je о [poseti Obrenovcu](#), tokom које је ministarka na skupu govorila да грађани "лаžna обећања не могу чути од Srpske napredne стране". На тај начин је tokom nastupa javnog функционера promovisana u pozitivnom svetlu та politička stranka. Pored тога, prema objavi sa sajta Ministarstva, ministarka је u negativnom kontekstu помињала друге кандидате на izborima за odbornike u skupštini Grada Beograda, predstavnike političkih subjekata који су suparnici стране чији је она функционер. Informacije о ovim aktivnostima, uključujući pohvale na račun SNS i kritike drugih kandidata na izborima, objavljene су на sajtu Ministarstva.

TS je, takođe, ukazala na slučaj gostovanja gradskog menadžera Beograda Gorana Vesića, kandidata za odbornika u skupštini Grada Beograda na listi "Aleksandar Vučić - zato što volimo Beograd" u zabavnoj emisiji "Žikina šarenica" 27. januara.

Pregledom emisije smo stekli uverenje da postoji kršenje Pravilnika o obavezama pružalaca medijskih usluga tokom predizborne kampanje koji zabranjuje da se tokom predizborne kampanje emituju igrani, dokumentarni, zabavni ili drugi slični programski sadržaji u kojima se pojavljuje funkcijer ili istaknuti predstavnik podnosioca izborne liste ili kandidat (član 5.).

Жикена шареница

СУБОТА, 27. ЈАН 2018, 09:06

Светосавска емисија "Жикена шареница" снимљена је на Врачару испед и у Храму Светог Саве.

Жикина Шареница
Аутор:
Жика Николић

У Жикину шареници гостују: сељаци, занимљиви људи, академици... свако ко има нешто занимљиво да каже, прикаже, одигра, отпева. [детаљније]

Све епизоде серијала
Видео подкаст
РТС 1

1 Ово је Србија

Учествују добитници Светосавских награда, представници најбољих школа из Србије, представници цркве и министар просвете Младен Шарчевић.

YouTube

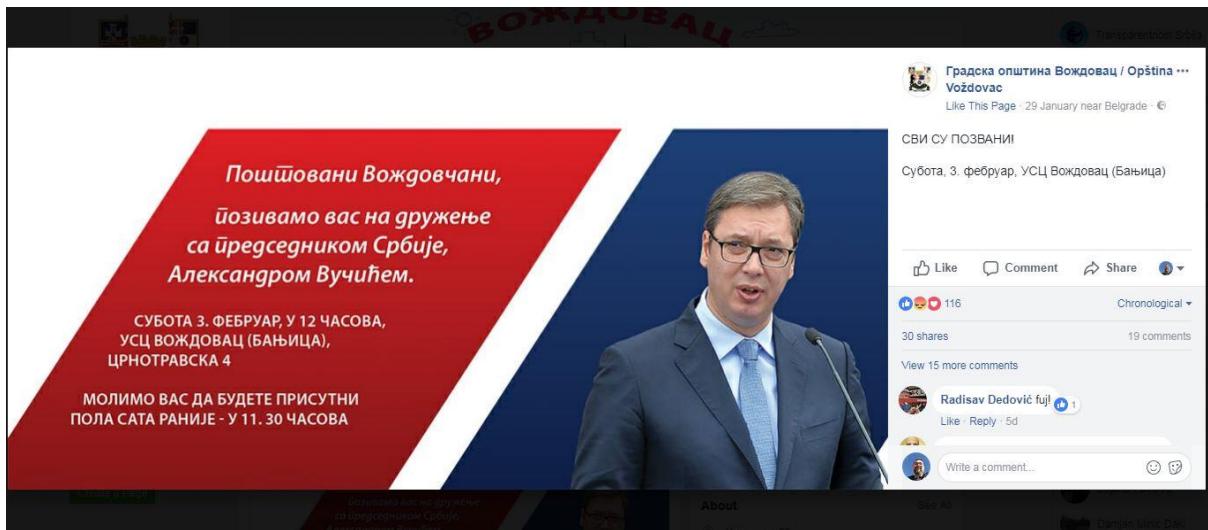
U vezi sa tim, verovatno je da postoji i kršenje Zakona o izboru narodnih poslanika, u delu koji se (na osnovu Zakona o lokalnim izborima) primenjuje na lokalne izbore.

Naime, u članu 49. propisuje se da organizacijama koje emituju radio i televizijski program, čiji je osnivač Republika Srbija, nije dozvoljeno pod bilo kojim uslovima, predstavljanje kandidata i iznošenje i obrazlaganje programa podnositelaca izbornih

lista u komercijalnom, zabavnom ili drugom programu). Iako je ovo pitanje prvenstveno u nadležnosti Regulatornog tela za elektronske medije (REM), nadležnost Agencije bi mogla postojati u vezi sa eventualnim omogućavanjem korišćenja javnih resursa za promociju političkih subjekata.

Treći slučaj, koji uključuje moguće kršenje više propisa, jeste promocija kandidata sa liste "Aleksandar Vučić - zato što volimo Beograd" u Zemunskoj gimnaziji. Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja zabranjeno sprovođenje političke aktivnosti u školama. Omogućavanje političke promocije u školskom objektu bi moglo da predstavlja i povredu načela i pravila o vršenju javne funkcije, kada je reč o odgovornim licima u Zemunskoj gimnaziji. Ukoliko je Gimnazija omogućila političku promociju (to jest, ako su njeni predstavnici bili upoznati sa prirodom ove posete), onda bi to moglo da predstavlja i povredu Zakona o finansiranju političkih aktivnosti, budući da je zabranjeno da se izborne aktivnosti finansiraju od strane javnih ustanova, što uključuje ne samo donacije, već i besplatne usluge, poput ustupanja prostorija.

Građani su nam ukazali i na zloupotrebu resursa opštine Voždovac za promociju stranačkog skupa. Naime, na Fejsbuk stranici gradske opštine Voždovac 29. januara je objavljen poziv građanima na druženje sa predsednikom Republike Srbije, Aleksandrom Vučićem, u USC Voždovac na Banjici, u subotu 3. februara, u 12. časova.

Taj skup je, u stvari, bio predizborni skup SNS, odnosno liste "Aleksandar Vučić - zato što volimo Beograd", što je SNS potom objavila na svom sajtu, tviter i FB nalogu.

TS je od Agencije tražila i informaciju o korišćenju brendiranih vozila Socijaldemokratske partije Srbije u kampanji, za prevoz bolesnih, starih i nemoćnih. U ovom slučaju bi sporno moglo biti pitanje korišćenja resursa političke stranke za aktivnosti koje nisu političke, odnosno pitanje povezanosti ovakvih troškova sa izbornom kampanjom. Podsećamo da se Agencija u prošlosti više puta oglašavala u vezi sa sličnim primerima, upozoravajući na njihovu nezakonitost.

U vezi sa sličnim pojavama može se postaviti i pitanje eventualnog kršenja drugih propisa (o zdravstvenoj zaštiti kada se vrše lekarski pregledi i slično).

Transparentnost Srbija zatražiće u ponedeljak informacije o postupanju u vezi sa ovim slučajevima i od drugih nadležnih - Regulatornog tela za elektronske medije (REM), Prosvetne inspekcije Ministarstva prosvete, gradskog sekretarijata za obrazovanje i dečiju zaštitu, Upravnog inspektorata u okviru Ministarstva državne uprave, gradskog sekretarijata za inspekcijske poslove, Odeljenja za zdravstvenu inspekciju u okviru Sektora za inspekcijske poslove Ministarstva zdravlja .

Ceo dopis možete pogledati [na sajtu TS](#).

Analize

Lista Aleksandar Vučić dominira na naslovnim stranicama

26. februara 2018.

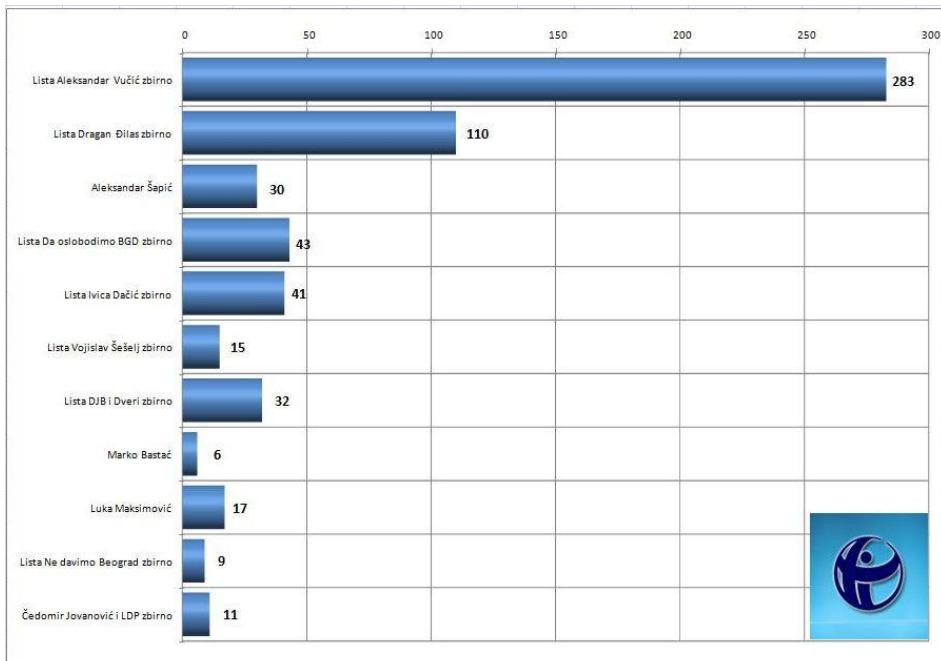
Lista Aleksandar Vučić i dalje je najzastupljenija na naslovnim stranicama dnevne štampe u Beogradu, sa 245 pojavljivanja u pozitivnom kontekstu, što je za 70 više od svih ostalih lista zajedno, pokazuje analiza Transparentnosti Srbije, nakon šest nedelja kampanje.

Za dominaciju je najzaslužniji predsednik Srbije i SNS-a Aleksandar Vučić, čije ime nosi lista za beogradske izbore, i koji je, kao predsednik države i kao predsednik partije, bio na naslovnim stranicama 155 puta. Od toga 135 u pozitivnom kontekstu, sedam u neutralnom i 13 u negativnom. Siniša Mali pojavio se 33 puta u pozitivnom i tri u negativnom, Goran Vesić 11 puta u pozitivnom i jednom u negativnom, a Zoran Radojičić svih 11 puta u pozitivnom. Ukupno su lider, kandidati i SNS osvanuli na naslovnim stranicama 283 puta, od toga 245 u pozitivnom i 10 u neutralnom tonu. Svi 28 pojavljivanja u negativnom kontekstu bilo je na naslovnim stranicama lista "Danas".

Sve ostale liste zajedno imaju 173 pojavljivanja u pozivnom kontekstu.

Druga po broju naslovnih je lista Dragan Đilas, ali je od 110 članaka, 64 u negativnom tonu, od toga 58 u tabloidima. Od 43 objave o listi "Da oslobođimo Beograd" na naslovnim stranicama devet dnevnih listova, 30 (70%) je u pozitivnom kontekstu. Aleksandar Šapić dobio je manje prostora na naslovnim stranicama, ali i veći negativni publicitet - devet od 30 je pozitivno, a 12 negativno.

Lista Dosta je bilo i Dveri ima 20 pozitivnih, sedam neutralnih i pet negativnih pojavljivanja. Liste "Ivica Dačić" i "Vojislav šešelj" nisu imali nijednu negativnu objavu, pri čemu se socijalisti mogu podižiti ukupno sa 41 člankom, a radikali sa 15.

Lista Ljubiša Preletačević i Luka Maksimović bil su na naslovnim stranicama 17 puta, od toga 11 u pozitivnom i dva u negativnom tonu, LDP i Čedomir Jovanović 11 puta, od toga po pet pozitivnih i negativnih, pri čemu je sve negativne "pokupio" Čedomir Jovanović u Kuriru.

Ne davimo Beograd pojavljuje se sedam puta u pozitivnom kontekstu, od toga šest puta na naslovnim Danasa i dva puta u neutralnom kontekstu.

U odnosu na presek koji je TS objavila posle četiri nedelje kampanje, nema značajnih promena po pitanju raznovrsnosti ponude na naslovnim stranicama pojedinih listova. U 24 sata, od 69 registrovanih članaka 68 su posvećeni lideru i kandidatima sa liste SNS, a jedan "utešni" je dobio Aleksandar Antić (SPS). U Novostima Vučić i SNS imaju 26 pozitivnih, Đilas pet negativnih i socijalisti četiri pozitivne vesti na naslovnim stranicama.

Ako se ne računa "Politika" koja je objavila spisak svih potvrđenih listi, ali na čijim naslovnim dominira Vučić, najširi spektar političkih opcija je predstavljen na naslovnim Danasa (ukupno 14, od toga 10 ima najmanje tri pojavljivanja o pozitivnom kontekstu). Kurir je, sa uvođenjem rubrike "Lokalni izbori" na naslovnoj, "obogatio" ponudu i na naslovnim se pojavljuju predstavnici 10 listi.

Na sajtu TS dostupni su grafikoni na kojima su prikazani detalji monitoringa - ukupan broj pojavljivanja, pojavljivanja u pozitivnom i negativnom kontekstu i pojavljivanja po pojedinačnim dnevnim listovima.

Saopštenja

Nelogična zakonska rešenja i njihova pogrešna primena- finansiranje kampanje za gradske izbore

27. februara 2018.

Kampanja za beogradske izbore, prema oceni Transparentnosti Srbija, pruža još jedan od dokaza da finansiranje izbornih kampanja nije uređeno na logičan i primeren način.

Podsećamo da je prema nacionalnim i evrointegracijskim planovima, Zakon o finansiranju političkih aktivnosti, koji uređuje ovu materiju trebalo poboljšati do kraja 2014, pa zatim do kraja 2017, ali da to do danas nije učinjeno. Iz budžeta Grada Beograda je za finansiranje ovogodišnje izborne kampanje izdvojeno ukupno 37,430,444 dinara (317,173 evra). S druge strane, prema parametrima iz člana 20. st. 1. Zakona o finansiranju političkih aktivnosti (0,07 % poreskih prihoda), trebalo je izdvojiti 40,078,449 dinara (339,611 evra), odnosno, oko 7% više nego što je trenutno predviđeno aktuelnom Odlukom o budžetu Grada. Za toliko će ujedno biti oštećeni učesnici na izborima.

Deo ovog novca se deli na jednakе delove svim učesnicima u kampanji koji polože izbornu jemstvo. Pošto je Gradska izborna komisija proglašila 24 izborne liste, to znači da će svaka od njih dobiti 311.920 dinara, odnosno oko 2.643 evra. Ovaj vid budžetske podrške omogućava štampanje reklamnog materijala (leci) koje bi potom delili volonteri, postavljanje 5-10 bilborda tokom završnih nedelja kampanje ili oglašavanje manjeg obima na internetu. Takođe, ko god je pripremao i plaćao oglase na TV stanicama, organizovao skupove sa većim brojem građana ili postavio bilborde morao se osloniti na značajna sredstva iz drugih izvora. To mogu biti donacije fizičkih ili pravnih lica (približno oko 900 hiljada dinara po jednoj osobi, ili 9 milion dinara od jedne firme) ili prenos sredstava sa stalnog računa političke stranke.

Na osnovu izbornog uspeha – broj osvojenih odborničkih mesta, stranke, koalicije i grupe građana će dobiti još po 272,221 (2,307 evra) za svaki dobijeni mandat, ali će i u tom slučaju inicijalno finansiranje morati da obezbede iz drugih izvora. To znači da će lista koja pređe cenzus, i osvoji 6 mandata u beogradskoj skupštini dobiti po oba osnova, 1,945,249 (16,483 evra) kao naknadu troškova za finansiranje svoje kampanje.

Jedina dobra posledica aktuelnih zakonskih rešenja jeste to što je izborna kampanja nešto jeftinija. U toj situaciji se, međutim, još snažnije pokazuje prednost izbornih lista koje imaju pristup drugim javnim resursima i veću podršku u medijima u odnosu na političku konkurenciju.

Naime, izmene Zakona o finansiranju političkih aktivnosti s kraja 2014., koje nisu izvršene u skladu sa antikorupcijskom strategijom, bitno su povećale nejednakost između (velikih) parlamentarnih stranaka i svih ostalih, a naročito vanparlamentarne opozicije.

Zahvaljujući tim izmenama, stranke kojima ostane "višak" novca od budžetskih dotacija za finansiranje redovnog rada, na osnovu velikog broja narodnih poslanika u republičkoj skupštini, mogu bez ikakvog ograničenja da taj novac usmere u izbornu kampanju, i to ne samo za republičke izbore, već i za izbore u ma kojoj lokalnoj samoupravi. Usled toga se novac poreskih obveznika troši suprotno svojoj inicijalnoj nameni, a pri tom se ugrožava i ravnopravnost učesnika na izborima. Drugi nerešeni problem, sa još ozbiljnijim posledicama, jeste "funkcionerska kampanja", odnosno, aktivnosti republičkih ili gradskih funkcionera, koje se navodno vrše kao deo njihovog dodatnog posla, a u stvari ne bi bile obavljane na takav način ili u takvom obimu da nije bilo lokalnih izbora.

Kao što je Transparentnost – Srbija mnogo puta ukazala, "funkcionerska kampanja" omogućava besplatnu i daleko vredniju reklamu listama koje za nju imaju mogućnost. Njeni efekti su vidljivi u udarnim delovima informativnog programa, koji su znatno gledaniji od reklamnih blokova. Kolika je snaga ovog vida kampanje pokazuje i to da na prethodnim beogradskim izborima (2014), tadašnji nadmoćni pobednik (lista SNS) nije utrošila ni dinara za reklamiranje svojih kandidata na nivou grada, već se isključivo oslonila na prenošenje neprestanih aktivnosti gradskih funkcionera i članova vlade Srbije. Podsećamo da ovi problemi nisu rešeni i pored preporuka koje je dala posmatračka Misija OEBS/ODIHR, a Evropska komisija jasno stavila do znanja da te preporuke smatra standardom koji Srbija treba da ostvari u oblasti političkih kriterijuma.

Konferencije

Beogradski izbori - pogled iz ugla civilnog društva

28. februara 2018.

Transparentnost Srbija, CeSID i BIRODI predstavili su nalaze o prioritetima građana i stranaka u kampanji za lokalne izbore u Beogradu, funkcionskoj kampanji i monitoringu medija.

Funkcionska kampanja gradskih čelnika, stranačko angažovanje predsednika Srbije, čije ime je nosilac izborne liste njegove partije i dominacije te liste u medijama prevenstveno i zahvaljujući aktivnostima Aleksandra Vučića, glavna je odlika kampanje za odbornike, rekao je saradnik organizacije Transparentost Srbija Zlatko Minić.

On je naveo da je u kampanji uočeno kršenje više propisa kao i velik broj aktivnosti javnih funkcionera, koje nisu nezakonite, ali predstavljaju iskoriščavanje javne funkcije kako bi se omogućila dodatna promocija partije, odnosno stranačke liste.

Minić je rekao da je Vučić imao manje promotovnih aktivnosti u tri nedelje kampanje kada je radjeno istraživanje nego u vanizbornom periodu, ali da taj period karakteriše velik broj njegovih drugih aktivnosti, naročito sastanaka sa zvaničnicima, a što prevazilazi višestruko broj takvih aktivnosti koje je imao prethodni predsednik Srbije Tomislav Nikolić. Kako je naveo, karakteristično je i to da je Vučić bio aktivan i kao stranački funkcioner, što prethodni predsednik gotovo da uopšte nije činio u predizbornim kampanjama.

Značajan rast promotivnih aktivnosti imali su ministri Aleksandar Vulin i Mladen Šarčević, ali su "glavne zvezde" funkcionerske kampanje ipak aktuelni gradonačelnik Beograda Siniša Mali i gradski menadžer Goran Vesić, rekao je Minić.

Što se tiče aktivnosti u Arandjelovcu, Boru i Sevojnu, gde se 4. marta takođe održavaju izbori kao i u Beogradu, Minić je rekao da su u prvih 26 dana februara Sevojno i Bor posetili premijerka i još pet ministara, a Arandjelovac dvoje ministara. Minić je ukazao i da je tokom cele prethodne godine Arandjelovac imao priliku da ugosti jednog ministra, dok je Sevojno poslednji put neki ministar posetio 22. januara 2016.

Tokom kampanje kao karakteristične zloupotrebe i specifičnosti kampanje naveo je promociju stranke u školama, nedozvoljene medijske promocije, pružanje usluga građanima od strane partija umesto nadležnih, stranačku kampanju u javnim preduzećima, kombinovanje stranačke i ministarske aktivnosti i mešanje stranačkih i javnih funkcija u medijima.

Direktor Biroa za društvena istraživanja (BIRODI) Zoran Gavrilović rekao je da je u medjima u centralnim informativnim emisijama uglavnom pozitivno zastupljena vlast, "neželjenja" opozicija je dominantno negativno predstavljena, dok je "poželjna" opozicija imala dominantno pozitivno predstavljanje.

On je rekao da je u centralnim informativnim emisijama u periodu od 2. do 25. februara najzastupljeniji Aleksandar Vučić koji je za 23 dana kampanje u tim emisijama bio prisutan 14 sati - 53.343 sekunde .kao predsednik, dok je lista Aleksandar Vučić dobila još 14661 sekundu. Dragan Đilas dobio je 13590 sekundi, a Vojislav Šešelj 6.379.

Đilas je, međutim, čak 77,5 odsto vremena pominjan u negativnom kontekstu, dok je Vučić u negativnom kontekstu spominjan 2,3 odsto vremena.

Istraživanje koje je sproveo Cesid pokazalo je da građani Beograda kao ključne probleme koje žele da im buduća vlast u gradu reši vidi lošu zdravstvenu zaštitu, komunalne probleme, nezaposlenost, loš gradski saobraćaj i visoke troškove života.

Izvršni direktor Cesida Bojan Klačar je na konferenciji za novinare u Medija centru predstavljajući istraživanje uradjeno od 12 do 22. februara rekao da ti podaci govore da poverenje građana više ide na ruku vlasti, jer čak 13 odsto ispitanih smatra da te problem može da reši predsednik države Aleksandar Vučić, njih sedam odsto smatra da može da reši republička vlast, a 24 odsto smatra da može da ih reši gradska vlast predvodjenja SNS.Da probleme mogu da reše nove gradske vlasti smatra 12 odsto, dok 24 odsto navodi da bi mogao da ih reši "neko drugi" - opštinske vlasti, neke nove snage ili sami građani.

Što se tiče izbornih uslova 13 odsto ispitanih misli da su uslovi ravnopravni za sve, a 22 odsto uglavnom ravnopravni za sve.Da su uslovi neravnopravni zbog početne prednosti vlasti smatra 23 odsto, a neravnopravni zbog apsolutne prevlasti i dominacije vlaadjuće stranke smatra ih 29 odsto ispitanika.

Istraživanje je sprovedene i medju predstavnicima stranaka, a odazvale su se samo opozicione koje su kao glavni nedostatak kampanje naveli zatvorenost medijskog prostora, zloupotrebu javnih resursa, prinude, ucenjivanje i pretnje.

Klačar je rekao da u kampanji dominira borbeni narativ, da se koriste izrazi oslobadjanje, odbrana i borba, a da su brojni predlozi stranaka u kampanji uglavnom populistički i demagoški.

U prilogu možete da pogledate najvažnije nalaze organizacija [Transparentnost Srbija](#), [CESID](#) i [Birodi](#).

Antikorupcijsko savetovalište ALAC

Prenosimo dva slučaja iz prakse našeg Antikorupcijskog savetovališta:

Status ugašenog preduzeća

Savetovalište je primilo poziv od građanina u vezi slučaja sa gašenjem njegovog preduzeća. Prema navodima, Agencija za privredne registre i dalje prikazuje da ugašeno preduzeće funkcioniše kao aktivno. Na pitanje da li ga je po zakonskim pravilima i zahtevima ugasio, dobili smo odgovor da postoji presuda nadležnog Privrednog suda o gašenju, te da je učinjeno sve što zakon nalaže. Dokumentacija je dostavljena APR-u a kao odgovor nije dobio ni jedan razlog zašto je status zabeležen kao aktivan. Lice koje nam je prijavilo slučaj kaže da je jako pogodjeno ovom situacijom s obzirom na to da se protiv njega već drugi put podnose prijave zbog nedostavljanja izveštaja u kojem potvrđuje da kao aktivno preduzeće nije poslovalo tokom tekuće godine. U prvoj situaciji postupajući prekršajni sudija je zanemario činjenicu da je preduzeće faktički ugašeno (sudsko rešenje kojim se preduzeće gasi) već je presudu izrekao vodeći se prostim uvidom u podatke i veb stranicu Agencije za privredne registre. U drugoj situaciji, pre nekoliko nedelja, vlasnik sada već ugašene firme je pozvan na razgovor u policiju gde ga u Odeljenju za privredni kriminal sumnjiče za slično delo, sada uz pretnju veće kazne. Naša organizacija će proveriti sve navode i pokušati da pribavi što više podataka kako bismo utvrdili koji su razlozi zbog kojih se navodno ugašeno preduzeće i dalje vodi kao aktivno u Agenciji za privredne registre.

Mini hidroelektrane

U TS su stigle dve prijave u vezi sa ekološkim problemom koji je izazvan gradnjom velikog broja mini hidroelektrana na gotovo čitavom toku Jošaničke reke i slučajem Toplodolske reke kraj Pirota. Napominjemo da ovo nije prvi put da se našoj organizaciji prijavljuju ovakvi slučajevi. S obzirom na to da se radi o navodima koje tek treba proveriti (broj mini hidroelektrana, dobijene dozvole, opterećenje vodnih tokova, moguće posledice), još uvek nismo sigurni o kojem broju elektrana se radi i u koje se moguće zloupotrebe sumnja. Građani koji su prijavili slučaj kažu da su sporni načini na koji su dozvole izdavane, da postoje povlašćena lica koja su vlasnici projekata i da su u vezi sa moćnicima u Srbiji. Na ovaj način se urušava kompletan ekosistem i menjaju rečni tokovi na poludivljim rekama što najčešće dovodi uništavanja biljnog i životinjskog svetu u tom području. Naši pravnici već sarađuju sa novinarima istraživačima iz Centra za istraživačko novinarstvo u vezi sa pomenutim slučajevima.

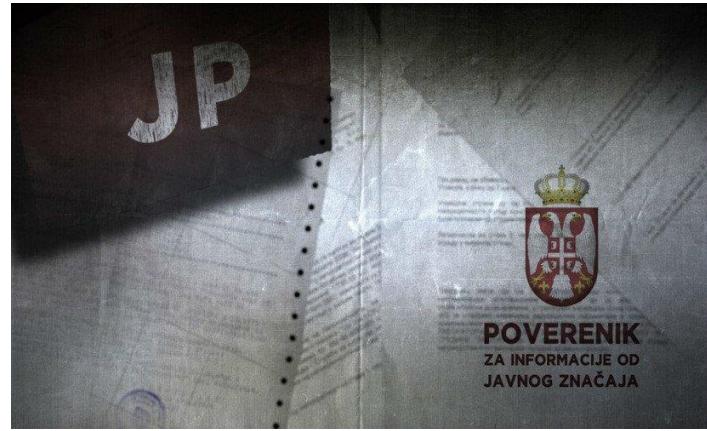

Mediji

Zahtevi Vodovoda iz Surdulice Povereniku za informacije od javnog značaja

Insajder, 28. februar 2018.

Javna preduzeća i državne institucije već nedeljama vode svojevrsni „rat“ zahtevima protiv Poverenika za informacije od javnog značaja, revoltirani jer moraju da odgovaraju na zahteve građana i novinara. Zahtev koji je uputilo Javno preduzeće Vodovod iz Surdulice prvi je zahtev u kojem se od Poverenika traži da dostavi informacije o tome kolika je poverenikova plata i kada je bio na odmoru počev od 2004. pa do februara 2018. godine.

Direktorka surduličkog Vodovoda Olivera Ristić za Insajder kaže da tom lokalnom javnom preduzeću ove informacije nisu potrebne, ali da žele da Povereniku pokažu kako je to kada ih neko „bombarduje“ zahtevima. Na pitanje novinara Insajdera zbog čega na ovaj način zloupotrebljavaju zakon, direktorka Vodovoda tvrdi da to nije tačna ocena.

Ona tvrdi da jedna porodica iz Surdulice tom i drugim preduzećima i lokalnim institucijama šalje toliko zahteva da „ometa rad zaposlenih“. Direktora Vodovoda Olivera Ristić smatra da Poverenik treba da donese rešenje kojim će odbiti zahteve koji stižu i tako omogućiti Vodovodu da neometano radi.

Imajući u vidu da je plata Poverenika javni podatak, kao i zakonom zagarantovan odbmor, ali i priznanje same direktorke da im traženi podaci zapravo nisu potrebni već da praktično žele da i Poverenik vidi kako to izgleda, jasno je da je reč o zloupotrebi Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja od strane Vodovoda.

Naime, na pitanje zbog čega je Vodovodu uopšte potreban podatak koji su tražili od Poverenika, direktorka ovog preduzeća kaže: „Nama to nije potrebno“.

Na pitanje zašto onda na taj način zloupotrebljavaju Zakon o slobodnom pristupu informacijama, koji je jedan o ključnih mehanizama kontrole državnih institucija i preduzeća, direktorka Vodovoda kaže:

„Uopšte ne zloupotrebljavamo zakon, nije tačno, vi to ne razumete“.

A ono što ne razumeju novinari, prema oceni direktorke Vodovoda je to da jedan građanin sa svojom porodicom zapravo zloupotrebljava Zakon o pristupu informacijama od javnog značaja jer im šalje veliki broj zahteva.

Zahtevi Gorana Radojičića iz Surdulice, koji je inače član Srpske radikalne stranke, u odnosu na JKP Vodovod ticali su se primera radi plate direktorke, kao javnih nabavki koje sprovodi ovo javno preduzeće, pa se postavlja pitanje šta u tim zahtevima, makar ih bilo i previše, nije legitimno.

Olivera Ristić je svesna da nije dobro, niti racionalno rešenje da Povereniku šalju zahteve za informacijama koje im nisu ni potrebne, ali ona smatra da nemaju drugih instrumenata, „osim da pokažu Povereniku kako to izgleda“.

„Hoću da čujem kakav odgovor ima kada se to od njega traži. Moje preduzeće, svi redom se spremaju da od Poverenika traže različite informacije, da vidi kako to izgleda kada se vrši mobing“, poručila je Ristić.

Ona je rekla i da time ne bi radili ništa van zakona, već da koriste iste mehanizme kao i Šabić.

„Poverenik će ovakvim načinom rada izazvati lavinu, ne samo kod nas“, poručila je Ristić, koja „lavinom“ naziva veliki broj, sudeći po oceni Poverenika, racionalnih i opravdanih pitanja i zahteva.

Direktorka Vodovoda je poručila da ovo nije napad na Poverenika, već isključivo odbrana. „Stvarno je ovo igra bez granica, ali mi moramo da se branimo. Ovo je samo odbrana, nije napad. On mora da shvati u kakvoj zemlji živimo i koje su zloupotrebe zakona koje on sprovodi“, navela je Ristić.

A onda je slušalicu uzeo pravobranilac iz Surdulice...

Branislav Ristić, pravobranilac opštine Surdilica zatekao se u društvu direktorke Vodovoda kada smo je pozvali i izneo nam potpuno novi slučaj u pokušaju da nas uveri da građanin Goran Radojičić opštinskim institucijama i preduzećima šalje preterane i nerazumne zahteve.

Naime, pravobranilac tvrdi da je Goran Radojičić od Gradske izborne komisije, čiji je i sam član, tražio podatke koje je i sam već imao. Pošto je isti zahtev ponovio, kako tvrdi pravobranilac, 170 puta, Gradska izborna komisija ga je odbila. „Taj čovek svim lokalnim institucijama i javnim preduzećima „zagorčava život“, kaže pravobranilac.

Pravobranilac tvrdi da je Goran Radojičić umesto da se žali Povereniku kada je odbijen, koji bi mogao da oceni da li je njegov zahtev opravdan, podneo prekršajnu prijavu protiv Gradske izborne komisije.

БОДОВОД
Број: 450
СУФДУПИЦА

ПОВЕРЕННИК ЗА ИНФОРМАЦИЈЕ ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА И ЗАШТИТУ
ПОДАТКА О ЛИЧНОСТИ
Београд, 23.02.2018. год.
11000 БЕОГРАД
Булевар краља Александра 15

ЗАХТЕВ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА НА ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА

Захтевам, скходно одредби чл. 15. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја:

- обавештење да ли поседујете тражене информације и одговор на њих,
- достављање копије документа која садрже тражене информације.

Захтев се односи на следеће информације:

- буџет Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, за 2018. годину.
- висину „плате“ Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, по месецима, прецизно наведено и разложено за сваки месец, почев од 2004. године, од ступања на дужност, закључно са првим фебруаром 2018. године.
- у којим данима је Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, био на годишњем одмору, почев од 2004. године, од ступања на дужност, закључно са првим фебруаром 2018. године,
- доставити документа са одлуком о годишњем одмору Повереника информације од јавног значаја и заштиту података о личности, за ставку горе,
- у којим данима је Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, био на било којој врсти одмора/одсуства, почев од 2004. године, од ступања на дужност, закључно са првим фебруаром 2018. године.

Тражену информацију и копије документа, доставити на адресу ЈП „Водовод“ Сурдулица, ул. Српских владара бр. 67, путем поште.

У Сурдулици, дана 06.02.2018. године

ДИРЕКТОР ЈП "ВОДОВОД"-а
ОЛИВЕРА РИСТИЋ

Međutim, činjenica je da zakon predviđa i da umesto Povereniku, na odbijanje državne institucije da dostavi informaciju, bilo ko može da podnese prekršajnu prijavu, [o čemu je Insajder ranije pisao](#).

Pravobranilac, međutim, tvrdi da to nije tačno i insistira da Poverenik, a ne prekršajni sud, odlučuje o zahtevima Gorana Radojičića, za kog u opštinskoj upravi tvrde da im „zagorčava život“ svojim zahtevima.

U suprotnom, očekuju da prekršajni sud isto postupa i po zahtevu koji je Vodovod uputio Povereniku i kazni Poverenika ako odbije da im odgovori na zahtev, iako i sami priznaju da im informacije koje su tražili Povereniku apsolutno nisu potrebne.

„Ne treba nam podatak o plati Poverenika i njegovom odmoru, nama treba vidimo kako će prekršajni sud reagovati ako Poverenik odbije naš zahtev“, kaže pravobranilac iz Surdulice.

I on na pitanje novinara Insajdera zbog čega na taj način zloupotrebljavaju Zakon o slobodnom pristupu informacijama tvrdi da to „nije tačno“.

[Poverenik je ranije za Insajder rekao](#) da broj zahteva nije razlog da se nekome ograniči pravo na pristup informacijama i da se o zloupotrebi zakona može govoriti samo kada je predmet interesovanja nešto nedopušteno. „Zahtevi koje šalje Goran Radojičić su potpuno legitimni, na primer u vezi sa raspolaganjem budžetom, javnim nabavkama u Vodovodu... Niti jednom nisam mogao naći zamerku“, rekao je Poverenik.

Šabić je naveo i da može biti poslato hiljadu zahteva, ali izričit je u tome da to nije zloupotreba ni Zakona niti prava na pristup informacijama. „Hiljadu dana uzastopno po jedan, uz uslov da su legitimni, da su racionalni, da se ne ponavljaju i slično, i tu nema nikakve zloupotrebe“, rekao je Poverenik.

Povodom tvrdnji da su zahtevi Gorana Radojičića iz Srpske radikalne stranke politički motivisani, Poverenik je rekao da prepoznaće tu „nekakav sukob“, ali da to nije njegova stvar.

„Sukobi su privatna stvar, direktorka ne bi smela da to meša sa preduzećem koje vodi. Uglavnom, ovde nikakve zloupotrebe nema“, rekao je Šabić govoreći o zahtevima koje je Vodovodu slao Goran Radojičić uz napomenu da i sami možemo da se uverimo da je reč o opravdanim i ločnim zahtevima upućenim jednom lokalnom javnom preduzeću.

Zahtev koji je uputilo lokalno javno preduzeće Vodovod iz Surdulice nije jedini primer da oni koji su dužni da pruže informacije, zloupotrebljavaju Zakon o slobodnom pristupu informacijama. Podsetimo, zahtev Povereniku ranije je uputio i [Republički geodetski zavod koji je tražio Poverenika kopiju svih akata u vezi sa nepostupanjem i postupanjem državnih organa po zahtevima portala Pištaljka](#). Tako je došlo do situacije u kojoj državna institucija istražuje rad novinara, koji u skladu sa svojom profesijom istražuju rad državnog organa.

Menadžerima 30.000, portirima 3.000 evra

Danas, I. Nikoletić, 1. mart 2018.

U budućem postrojenju koje će se graditi na deponiji Vinča, stručni kadar primaće i do 30.000 evra mesečno, dok će sekretarice, daktilografkinje i portiri imati plate više od 3.000 evra, defmisano je ugovorom koji je Grad Beograd potpisao sa japansko-francuskim konzorcijumom kompanija I - Environment Investments Limited i Suez Groupe SAS. Osim što će iz beogradskog budžeta svake godine privatnom partneru na ime projektnog plaćanja morati da bude isplaćivano gotovo 35 miliona evra godišnje, tačnije 38.278.900 sa PDV-om narednih 30 godina, i ostalih ugovorenih dažbina čije će plaćanje pasti na teret građana, visine zarada zaposlenih su još jedan primer kako se troškovi „napumpavaju“ u korist ugovarača, saglasni su sagovornici Danasa.

U ugovoru stoji da će se stručni honorari na glavnom postrojenju, postrojenju za tretman procedne vode i postrojenju za deponijski gas kretati od 170,26 evra po satu, odnosno, kada se izračuna u mesečni prosek, 29.625 evra mesečno za menadžera lokacije, inženjera specijalistu i šefu posredovanja u zapošljavanju, do 95,77 evra po satu (16.663 evra mesečno) za merača količina i operatora za puštanje u rad. Radovi na deponiji, u kancelariji biće plaćeni 49,84 evra po satu (8.672 evra mesečno) za rukovodioca projekta, menadžera kvaliteta, glavnog inženjera, komercijalnog odnosno ugovornog menadžera, do 18,13 evra (3.155 evra mesečno) po satu za tehničkog pomoćnika, sekretaricu i daktilografa. Za zaposlene na lokaciji ugovor predviđa nadoknade od 45,31 evra po satu (7.884 evra) za menadžera lokacije, inženjera specijalistu i šefa posredovanja pa do 13,60 evra po satu (2.289) za opštu radnu snagu. Za radove na deponiji sekretarica, daktilograf i portir kao i operater mašina dobijaće 18,13 evra po satu, što je u proseku 3.155 evra mesečno.

Trivan: To pitajte Đilasa Na pitanje novinarke Danasa za komentar o visini satnica zaposlenih u budućoj spalionici Vinča, na jučerašnjoj konferenciji na temu uključivanja žena u izazove klimatskih promena, ministar zaštite životne sredine Goran Trivan odgovorio je: „Moraćete to da pitate Đilasa jer on to verovatno bolje zna od mene“

Mahmud Bušatlija, konsultant za strana ulaganja, ovakve stavke ugovora nazvao je „naduvavanjem partijskih proheva“.

- Sada ćemo jedno vreme biti braća sa Francuzima i Japancima, pa treba da trpimo sve. Sumnjam da će daktilografkinja kojoj je namenjeno 3.000 evra platu zadržati celu sumu, a da ne pričamo o drugim stavkama gde može daleko više da se uzme. Ukoliko je u pitanju savremen pogon, glavni inžinjer mora da bude sposobljen, a mi taj kadar nemamo, pa je za očekivanje da to bude stranac, i nije čudno da ima visoku platu.

Za sve druge to je čudno u zemlji gde se prave ugovori sa strancima samo zato što smo mi zemlja jeftine radne snage. Ako neko pristaje da plaća toliko, veliko je pitanje da li je taj ugovor napravljen da bi se taj posao zaista realizovao - smatra Bušatlija.

On dodaje da bi savremen pogon koštalo 700 do 750 miliona dolara, a da se to ulaganje ne može isplatiti.

- Mislim da to nije ozbiljno zamišljen posao, pogotovo ako je u gradskoj nadležnosti. Onda tu imamo čuvenog ekonomista Sinišu Malog koji izgleda nije više mali, tako da ne mogu da verujem da je napravio jedan dobar ugovor, jer sve do sada što je radio, i kao direktor za tendersku proceduru u Agenciji za privatizaciju, i kao šef kabineta i ekonomski savetnik predsednika vlade, nijedan ugovor nije napravio koji nije bio na neki način štetan za državu - zaključuje Bušatlija.

Odbornik DS u gradskoj Skupštini Zoran Alimpić napominje da je čak i u samom tekstu nacrtu ugovora koji su odbornici dobili, verovatno greškom ostavljena i rečenica „Svi troškovi u RSD su troškovi vođenja Oreh-a ili SPV-a koje treba „naduvati“.

On naglašava da ugovorom nije definisano kako će se izbeći prevare i korupcija, osim što u jemstvima izvođača stoji da će biti „uložen sav razuman napor“ da se to ne dogodi. - Šta tačno znači „razuman napor“?

S obzirom na to da svetska praksa pokazuje da su JPP projekti u nesređenim zemljama vrlo često izvor korupcije i prevara, Grad je mogao da se osigura. Ovako je ostalo neutvrđeno kako će izvođač da utvrđuje tenderske kriterijume za izbor podizvođača, kako će da spreči naknadne radove kroz aneksiranja postojećih ugovora u odnosu na inicijalni tender i kako će da obezbedi plaćanje samo za kvalitetno izvršene usluge. Bez ovoga, mi građani smo izloženi riziku „ugrađivanja“ firmi bliskih političkom establišmentu u cenu odnošenja i tretmana otpada kaže Alimpić.

Ovakav nacrt ugovor je, bez mnogo rasprave, u septembru prošle godine usvojila skupštinska većina u gradskom parlamentu. Šta piše u konačnom ugovoru javnost još uvek ne zna, jer gradska vlast odbija da ga objavi. - Sedište arbitraže je London, a jezik koji će se koristiti u arbitraži je engleski U ugovoru je mišljenje gradskog pravobranilaštva u kome piše da prevod na srpski „nije sačinjen u duhu srpskog jezika“ a da engleska verzija ugovora „uopšte nije bila predmet razmatranja gradskog pravobranilaštva“, što imajući u vidu da je u pitanju ugovor vredan više od milijardu evra ne deluje dovoljno ozbiljno - napominje Alimpić i objašnjava da to znači da taj ugovor teško može biti raskinut.

Grad Beograd potpisao ugovor o javno-privatnom partnerstvu za deponiju Vinča sa francusko-japanskim konzorcijumom

Srbija | 30.09.2017.

Photo: Beograd.rs

Predstavnici gradskih vlasti Beograda potpisali su ugovor o javno-privatnom partnerstvu sa predstavnicima konzorcijuma koji čine francuska kompanija Suez Groupe SAS i japanska kompanija Itochu I-Environment. Ugovorom na 25 godina predviđeno je da se razvije sistem za upravljanje komunalnim otpadom u Beogradu koji podrazumeva zatvaranje i sanaciju deponije Vinča, jedne od najvećih aktivnih deponija u Evropi, i izgradnju kogenerativnog postrojenja za proizvodnju toplotne i električne energije od otpada koji ne može da se reciklira.

Davljenje opozicije u funkcionerskoj kampanji

Vreme, Radmilo Marković, 1. mart 2018.

Ogroman je spisak nepravilnosti, zloupotreba, kršenja propisa, zakona i Ustava u ovogodišnjoj izbornoj kampanji. Međutim, sve će to proći "kao štapom po vodi", s obzirom na to da institucije koje bi trebalo na to da paze suštinski – ne postoje

Bila je nedelja 25. februar, a na TV Prvoj, televiziji sa nacionalnom frekvencijom, u devet sati uveče počeo je kviz "Ja volim Srbiju". Gosti su, između ostalih, bili Siniša Mali i Nikola Nikodijević. Reč je nesumnjivo bila o zabavnoj emisiji, a prema Pravilniku o obavezama pružalača medijskih usluga tokom predizborne kampanje, eksplicitno je zabranjeno emitovati igrane, dokumentarne, zabavne ili druge slične programske sadržaje u kojima se pojavljuje funkcioner ili istaknuti predstavnik podnosioca izborne liste ili kandidat" (član 5).

No, Siniša Mali i Nikola Nikodijević nisu imali razloga za brigu (Siniša Mali iz bar dva razloga, o tom drugom ćemo kasnije). Jer, Regulatorno telo za elektronske medije (REM), koji bi trebalo da ove i mnoge druge stvari sankcioniše, kao ida prati i javnosti predstavi rezultate praćenja medija tokom izbornog procesa, svake godine je sve manje zainteresovanog kojeg je osnovanoza spoljni svet i obavljanje posla zbog kojeg je osnovano.

Predizborna zabava

Tako je ove godine REM – uprkos pomenutom Pravilniku – saopštio da jedan od kandidata SNS-a, Živorad Nikolić (Žika "Šarenica"), može da nastavi da vodi svoju zabavnu emisiju. REM nije video ni problem kada je Žiki gost bio Goran Vesić, još jedan kandidat sa liste SNS-a. I ove godine, kao i prošle, REM je zabranio jedan predizborni spot SNS-a, koji je bio i pravljen tako da mora biti zabranjen. Osim toga – mrtvo more. A da li je REM zbilja imao posla, da li je bilo razloga da reaguje? "Sredstva javnog informisanja dužna su da u izbornoj kampanji obezbede ravnopravnost, blagovremenost, istinitost, nepristrasnost i potpunost u obaveštavanju o svim podnosiocima izbornih lista i kandidatima s tih lista, kao i o drugim dogadjajima značajnim za izbore", kaže Zakon o lokalnim izborima.

Pošto REM ne radi svoj posao, od njih nećemo saznati da li je obaveštavanje bilo ravnopravno, nepristrasno i istinito, niti ćemo saznati kako bi oni nazvali onaj horor koji se emituje u informativnim emisijama Pinka, Hepija ili Studija B. Stoga ćemo se u ocrtavanju ove medijske slike poslužiti podacima Biroa za društvena istraživanja (BIRODI), koji je radio ono što treba da radi REM – pratio rad elektronskih medija.

12

Beogradski izbori

Davljenje opozicije u funkcionerskoj kampanji

Ogroman je spisak nepravilnosti, zloupotreba, kršenja propisa, zakona i Ustava u ovogodišnjoj izbornoj kampanji. Međutim, sve će to proći "kao štapom po vodi", s obzirom na to da institucije koje bi trebalo na to da paze suštinski – ne postoje

Bila je nedelja 25. februar, a na TV Prvoj, televiziji sa nacionalnom frekvencijom, u devet sati uveče počeo je kviz "Ja volim Srbiju". Gosti su, između ostalih, bili Siniša Mali i Nikola Nikodijević.

Reč je nesumnjivo bila o zabavnoj emisiji, a prema Pravilniku o obavezama pružalača medijskih usluga tokom predizborne kampanje, eksplicitno je zabranjeno emitovati igrane, dokumentarne, zabavne ili druge slične programske sadržaje u kojima se pojavljuje funkcioner ili istaknuti predstavnik podnosioca izborne liste ili kandidat" (član 5).

ma izbornih lista i kandidatima s tih lista, kao i o drugim dogadjajima značajnim za izbore", kaže Zakon o lokalnim izborima. Pošto REM ne radi svoj posao, od njih nećemo saznati da li je obaveštavanje bilo ravnopravno, nepristrasno i istinito, niti ćemo saznati kako bi oni nazvali onaj horor koji se emituje u informativnim emisijama Pinka, Hepija ili Studija B. Stoga ćemo se u ocrtavanju ove medijske slike poslužiti podacima Biroa za društvena istraživanja (BIRODI), koji je radio ono što treba da radi REM – pratio rad elektronskih medija.

Prema podacima BIRODI-ja, u periodu

većine političkih aktera iz vlasti (ne i kod Vučića, doduše) znatre se povećao broj promotivnih aktivnosti u odnosu na 2017. godinu. To je sve one posete firmama, školama, bolnicama, otvaranja fabrika, gradilišta i ostale aktivnosti koje uopšte ne traže prisustvo funkcionera. Ili, kako je to pre nekoliko nedelja rekao saradnik TS Zlatko Minić, "funkcionerska kampanja je izuzetno bliskost prema dacima, pacijentima, gradilištima, semaforima, kravama, zebrama, stipendijama, crvenim trakama, pismima o namerama, koji državni funkcioneri na svim nivouma isakuju od trenutka kada se raspisu izbori".

Prema podacima BIRODI-ja, u periodu od 2. do 25. februara u udarnim informativnim emisijama i jutarnjim programima na šest televizija (pet nacionalnih i N1), Aleksandar Vučić kao predsednik i izborna lista "Aleksandar Vučić – Zato što volimo Beograd" imali su više vremena nego svi ostali politički akteri zajedno – uključujući i SPS. Od toga je, da li to treba pominjati, Aleksandar Vučić u svim emanacijama bio u najvećem broju slučajeva pominjan u pozitivnom tonu, za razliku od, na primer, Aleksandra Šapića i Dragana Đilasa, koji su u većini priloga predstavljeni negativnim tonom.

Kako stoje stvari sa štampanim medijima? Prema podacima organizacije Transparentnost Srbija (TS), Aleksandar Vučić i istoimena lista za gradske izbore imali su 245 pojavljivanja u pozitivnom kontekstu na naslovnim stranicama dnevne štampe u Beogradu – 70 više od svih ostalih lista zajedno. Od ovih 245 puta, sam Vučić je, kao predsednik države i kao predsednik partije, bio 155 puta na naslovnim stranicama tokom šest nedelja kampanje.

Izliv bliskosti

A o čemu su to mediji toliko pisali i izveštavali? Prema podacima TS, kod većine političkih aktera iz vlasti (ne i kod Vučića, doduše) znatno se povećao broj promotivnih aktivnosti u odnosu na 2017. godinu. To su sve one posete fi rmama, školama, bolnicama, otvaranja fabrika, gradilišta i ostale aktivnosti koje uopšte ne traže prisustvo funkcionera. Ili, kako je to pre nekoliko nedelja rekao saradnik TS Zlatko Minić, "funkcionerska kampanja je izliv bliskosti prema đacima, pacijentima, gradilištima, semaforima, kravama, zebrama, stipendijama, crvenim trakama, pismima o namerama, koji državni funkcioneri na svim nivoima iskazuju od trenutka kada se raspišu izbori".

Prema Zakonu o Agenciji za borbu protiv korupcije, "funkcioner ne može da koristi javne resurse i skupove na kojima učestvuje i susrete koje ima u svojstvu funkcionera, za promociju političkih stranaka, odnosno političkih subjekata". No, ni Agencija, još jedna na papiru veoma važna institucija u procesu izbora, nije se mnogo mešala u svoj posao u ovoj stvari.

A i kako bi, i ko bi? Kako je "Vreme" već pisalo, članovi Odbora Agencije su brižljivo probrani: politički prihvatljivi su postali članovi, oni nepodobni su na čekanju već godinama. Sve ovo je "garnirano" skandaloznim izborom SNS direktora Agencije u januaru 2018. – ustanovljeno je da je novoizabrani direktor Dragan Sikimić bivši član i donator vladajućeg SNS-a. Međutim, Odbor Agencije je ustvrdio da u trenutku raspisivanja konkursa Sikimić nije bio član SNS-a, i da je stoga sve bilo po zakonu. Forma "ispoštovana", za suštinu ko te pita.

13

UDAJNUĆE SA ŠTRABOZOVIMA: Gradski menadžer Goran Vučić i predsednik opozicione liste Sloboda Mali na letom zadatku
Foto: Pixell/Beograd

Stanovnici naprednjaka stoje uz štanove opozicije. Međutim, mnogi su ih učestvovali tokom ove kampanje, kako bi reka opoziciona lista svog Stand ubrzo bi pretigla znatno brojniji aktivitet SNS-a, u bellin jakomu na strančkim obeležjima, jednostavno okružili štanove opozicije pomoću svojih i stali u "štri zid" ispred opozicije.

Pri putu je ovom prilikom došlo i do verbalnog nasilja ili uništavanja opozicionog izbornog materijala. Tako, 24. februara je sa verbalno naduđenim narodnim poslancima Dosta je bilo (Tatjana Macarić i Dveri (Srdanec Nogu), kada su im u Batelići naprednjaci ostali i ukrigli izborni materijal. Kako znaju, učestvovali su naprednjaci? Tako što se jedan od njih sam predstavio u kameru: "Ja sam Milan Bojović, predsednik mesnog odbora SNS-a, ima neki

šteng ponašanja, tako što su zlepotebiljavali javne funkcije i javne resurse, vršili političko delovanje u obrazovnim ustanovama, organizovali humanitarne akcije davanja i transfuzije krvi, upotrebljavali imovinu i identitet javnih predu-

ča i istoimenu listu – tek u trajevima građanima davali informacije o političkim eksterima koji nisu iz vlasništva stranke Čak i tada, u mnogim slučajevima, reče se bila o blago rečeno, negativnoj kampanji, odnosno salvi uvrede i optuzbi opozici-

A bilo je i te kako povoda da Agencija reaguje zbog funkcionerske kampanje. Od početka kampanje, prema podacima organizacije CRTA, postojalo je više desetina primera u kojima su funkcioneri i vladajuća stranka izlazili iz okvira dopuštenog ponašanja, tako što su zloupotrebljavali javne funkcije i javne resurse, vršili političko delovanje u obrazovnim ustanovama, organizovali humanitarne akcije davanja i transfuzije krvi, upotrebljavali imovinu i identitet javnih preduzeća u partijske svrhe... Učestvovali su u tome i gradski i republički funkcioneri, kao i premijerka i predsednik. Možda i najdrastičniji primer bio je promotivni spot prvog na listi SNS-a Zorana Radojičića, koji je iskoristio zdravstvenu ustanovu u kojoj radi (Univerzitetska dečja klinika "Tiršova"), zaposlene u njoj, pa čak i pacijente, kako bi promovisao sebe i listu SNS-a. No, Agencija se do sada nije oglasila.

Opozicija na meti

Prema tome, najgledaniji i najčitaniji mediji su – u odnosu na Aleksandra Vučića i istoimenu listu – tek u tragovima građanima davali informacije o političkim akterima koji nisu iz vladajuće stranke. Čak i tada, u mnogim slučajevima, reč je bila o, blago rečeno, negativnoj kampanji, odnosno salvi uvreda i optužbi; opozicija je dobijala veći prostor samo u slučaju kada su se napadali između sebe. Suočeni sa situacijom na koju su navikli u poslednjih pet i po godina – da njihova poruka jednostavno ne može da dopre do građana, jer su svi tradicionalni kanali zatvoreni – opozicionim listama je ostalo da izlaskom na teren i razgovorom sa građanima urade koliko je bilo moguće. No – čekala su ih iznenađenja: napadi, zastrašivanja i efektivno izolovanje njihovih štandova, tako da građani fi zički ne mogu da dođu do njih. Ovo poslednje je novost – mogla se na prethodnim izborima videti slika kako štandovi naprednjaka stoje uz štandove opozicije. Međutim, mnogo puta tokom ove kampanje, kako bi neka opoziciona lista stavila svoj štand ubrzo bi pristigli znatno brojniji aktivisti SNS-a, u belim jaknama sa stranačkim obeležjima, jednostavno okružili štandove opozicije pomoću svojih i stali u "živi zid" ispred opozicije.

Par puta je ovom prilikom došlo i do verbalnog nasilja ili uništavanja opozicionog izbornog materijala. Tako, 24. februara su verbalno napadnuti narodni poslanici Dosta je bilo (Tatjana Macura) i Dveri (Srđan Nogo), kada su im u Batajnici naprednjaci oteli i uništili izborni materijal. Kako znamo da su naprednjaci? Tako što se jedan od njih sam predstavio u kameru: "Ja sam Milan Bojović, predsednik mesnog odbora SNS-a, ima neki problem?", i dodao svoje viđenje stvari: "Nama niko nije smeо ništa ni 2000, a ne sad."

Pre toga, slično iskustvo imali su aktivisti Dragana Đilasa i bivši ombudsman Saša Janković, koje su aktivisti SNS-a okružili i vređali. U oba ova slučaja, odmah bi iz SNS-a stizalo saopštenje tzv. "poklapača", u kome bi se tvrdilo da su zapravo njihovi aktivisti bili napadnuti. U petak, 23. februara, na vratima Kuće ljudskih prava i na vratima prostorija NVO "Žene u crnom", nalepljene su nalepnice na kojima piše "Zatvoreno od 4. marta" i "Strani agenti", potpisane sa "Zavetnici", još jednom listom koja učestvuje na beogradskim izborima. Kako je preneo "Insajder", Zavetnici su na svojoj Fejsbuk stranici napisali: "Iselićemo Natašu Kandić, Sonju Biserko i antirspske NVO iz gradskog poslovног prostora." Istog dana fizički je napadnut Marko u ulazu zgrade u kojoj živi.

Dva dana ranije, Demokratska stranka je saopštila da su aktivisti SNS-a pokušali da spreče održavanje tribine DS-a na Banjici, a u nedelju 25. februara Dveri su saopštile da je Boško Obradović dobio pretnje smrću preko interneta.

Potapanje patke

Posebnu priču na ove teme mogu da ispričaju kandidati za odbornike i aktivisti Inicijative "Ne davimo Beograd". Još od početka skupljanja potpisa, članovi inicijative dobijali su pretnje na društvenim mrežama i bili fizički sprečavani da skupljaju potpise. Izložba karikatura Predraga Korakovića Koraksa, koju je inicijativa legalno postavila ispred Skupštine grada, vrlo brzo je oštećena ispisivanjem grafi ta "Stop Sorošu" i "Patku daj tati". Kada su pravili protest ispred deponije u Vinči 12. februara, fižički su napadnuti Ksenija Radovanović i Dobrica Veselinović, kada im se krupni momak sa maskom Vladimira Putina unosio u lice i ograničavao im kretanje. Zavetnici su i na njihove prostorije nalepili nalepnice "Strani agenti" i "Zatvoreni od 4. marta", a 26. februara je jedan od njihovih kandidata za odbornike Radomir Lazović priveden zbog ispisivanja natpisa "Mesto zločina" u Hercegovačkoj ulici – na mestu na kojem su u izbornoj noći 2016. maskirani (još uvek nepoznati) napadači srušili više objekata.

Na sve ovo, ni ove godine zatvorenicima u beogradskim zatvorima neće biti omogućeno ustavno pravo da glasaju: spektakularno objašnjenje Ministarstva pravde bilo je da se "u Zakonu o lokalnim izborima posebno ne navode lica lišena slobode kao potencijalni glasači na lokalnim izborima", kao i da "organizacija glasanja iziskuje dodatne troškove koji nisu planirani budžetom za 2018. godinu".

Takođe, Gradska izborna komisija je tek mesec dana od početka svog rada omogućila posmatranje svog medijima i posmatračima, pa su tako građani mogli da posvedoče do sada neviđenom događaju pretvaranja fiktivnog lika Ljubiše Preletačevića Belog u realnog čoveka sa ličnom kartom na to ime. Za promenu imena današnjeg Ljubiše, nekadašnjeg Ognjena Maksimovića, i izdavanje dokumenta postoje dve škole mišljenja: jedna je da je sve urađeno u nezamisliva 24 sata (neko je to prokomentarisao sa "nova Hercegovačka"), druga je, prema tvrdnji iz štaba Belog, da je ceo proces pokrenut 6. februara (i završen 21. februara).

U tom slučaju je nekadašnji Ognjen verovatno izvršio više protivzakonitih radnji, s obzirom da je 17. februara Luka Maksimović predao listu na kojoj se nalazio ne novi Beli, nego Ognjen Maksimović. Jedna od 24 liste biće i "lažni Dosta je bilo", na čelu sa Miloradom Radulovićem. Na opštinskim izborima 2016. u Zemunu ovaj DJB je onom originalnom skinuo skoro 1,6 odsto glasova.

SNS operatori

No, vratimo se na početak, na slučaj Siniše Malog i njegovog učestvovanja u kvizu. Prosečan građanin se može zapitati – ta zar je on uopšte na listi? Aleksandar Vučić je još odavno rekao da Mali više neće biti gradonačelnik, pa je verovatno to obećanje odavno i ispunjeno. Ovo uverenje može biti naročito jako ako naš prosečan građanin pomno prati “pravoverne” medije o kojima je bilo reči. A još ako koristi usluge mobilnog operatera Telekom, kompanije u vlasništvu države, sva je prilika da ga je već zvao neko iz izbornog štaba SNS-a da ga obavesti ko je sve kandidat SNS-a, ko nije, i koji su to uspesi postignuti do sada; a ako uz to nije preterano zainteresovan niti obavešten o političkim zbivanjima, mogao je steći snažan utisak da Siniša Mali nije na listi SNS-a. Kakve veze onda ima nekakvo učešće u onom kvizu sa početka?

Uostalom, pre desetak dana dolepotpisanih novinara je operaterka SNS-a nekoliko minuta ubedivala da se Siniša Mali ni u kom slučaju ne nalazi na listi SNS-a (kao ni Goran Vesić), da je na listi Aleksandar Vučić, kao i da je završen Beograd na vodi, a i “lokalnim samoupravama smo dali dosta novca”.

Problem je što su SNS operatori – čiji pozivi dolaze sa skrivenog broja – na istom mestu imali podatke o broju, vlasniku broja i opštini na kojoj taj vlasnik živi: dakle, nešto što bi trebalo da ima samo mobilni operater i niko više. Međutim, kako je pisao list “Danas”, iz Telekoma su saopštili da nikome nisu davali podatke svojih korisnika, da garantuju tajnost podataka svojih korisnika i da ih smatraju svojom poslovnom tajnom, te da ih u skladu sa tim čuvaju, na način kako je to Zakonom propisano, a da je “dosad bilo desetak žalbi građana na pomenute pozive”. Nije poznato da li je potpisnica ovog saopštenja bila Jana Ljubičić, izvršni direktor Telekoma za privatne korisnike, ujedno i članica predsedništva SNS-a i aktuelna članica Gradske izborne komisije – ili neko drugi.

Tako to, međutim, bude kad se stranačke, državne i društvene funkcije pretope i stope u jednu, koja služi jednom čoveku. U utorak, kada nastaje ovaj tekst i kada je sneg ponovo počeo da pada, Nebojša Stefanović je “pozvao sve Beograđane da se jave najблиžem Opštinskom odboru SNS-a ukoliko imaju poteškoća sa čišćenjem snega ispred svojih domova, bolnica, domova zdravlja ili škola”. U saopštenju, Stefanović je naveo da će se aktivisti SNS-a staviti na raspolaganje, pre svega stari jim i bolesnim sugrađanima, a na tako nešto “SNS se odlučio sa ciljem da se probudi duh solidarnosti i pokaže briga o ljudima”.

Ali, sva ova prethodno nabrojana čudesa, kojima nema mesta na demokratskim, fer i ravnopravnim izborima, brzo će se zaboraviti. Izborni dan proći će bez većih nepravilnosti, SNS će osvojiti svojih 40-ak odsto i bez većih problema formirati vlast. Jer su u mogućnosti.

